

Försättsblad Prov Original

Kurskod	Provkod	Tentamensdatum
S S 0 0 2 G	M 1 0 0	2 0 1 9 - 0 1 - 2 4
Kursnamn	Svenska som andraspråk GR (A), Svensk grammatik i ett två...	
Provnamn	Tentamen	
Ort	Sundsvall	
Termin		
Ämne		

MITTUNIVERSITETET
Institutionen för humaniora
och samhällsvetenskap
Elzbieta Strzelecka
010 142 81 75

Svenska som andraspråk GR (A)
Svensk grammatik i ett tvärspråkligt perspektiv, A2
7,5 hp

Den 24 januari 2019 kl. 8–13.

Tentamen består av två delar. Den första omfattar huvudsakligen morfologi och semantik, den andra syntax och ordföljd. Skrivningen ger maximalt 100 poäng fördelade på 50 poäng per del. För ett godkänt resultat krävs minst 64 % på varje del, dvs. minst 32 poäng. Vid underkänt på en av delarna tenteras endast denna om. Tentamen omfattar 18 frågor (11 sidor).

Försök att svara utförligt, men ändå kortfattat på frågorna. OBS! Vid bedömningen tar vi hänsyn till hur väl och språkriktigt svaren är formulerade. **Skriv INTE på baksidorna! (Använd vid behov lösa blad.)**

LYCKA TILL!

Arbetstext

Nedanstående textavsnitt, hädanefter kallat "arbetstexten" ska du använda dig av när du ger exempel (där det efterfrågas). Texten är hämtad ur boken "Konsten att vara snäll" av Stefan Einhorn (2005 s. 98–99). På provets sista sida finns denna text en gång till, Riv gärna loss den sidan så att du kan titta på den samtidigt som du gör provet.

- 1 Lönar det sig att vara snäll?
Inte sällan har jag i samband med föreläsningar fått höra människor ge uttryck för tanken att världen är ond. Jag uppfattar inte själv tillvaron på detta sätt. Min uppfattning är att den huvudsakligen är god, men att det finns en allmän utbredd fokusering på det onda. Det räcker med att titta på nyheter-
5 na för att få den snedvridna uppfattningen att det mesta som sker är ont. Men å andra sidan vilket nyhetsvärde ligger i att:
 - Familjen Pettersson har fått sitt tredje välskapta barn.
 - Fru Sjögren efter att ha fallit och brutit lårbenshalsen under en skogspromenad blivit räddad av en skidåkare som lyckligtvis tagit en kvällstur.
- 10 • Michael Svensson efter intensiva studier kommit in på den utbildning han har sökt
• Herr Törngrens son har löst det banklån som annars hade tvingat pappan att lämna sin lägenhet och flyttat ett äldreboende i en annan stad.
Det är inte så märkligt att vi kan få en skev bild av verkligheten med det fokus som ofta läggs på det som är negativt i tillvaron. Vi kan uppröras över att människor blir nerslagna på tunnelbanan i
15 Stockholm men vi kan också häpna över att i den trängsel som uppstår i rusningstid lyckas de allra allra flesta människor samarbeta och vara vänliga mot varandra och *inte* råka i gräl. Många andra djurarter skulle aldrig klara av att umgås så tätt inpå varandra utan ständiga aggressionsutbrott.
Min uppfattning är att de allra flesta människor vill varandra väl i de allra flesta situationer. Om man ägnar en dag åt att studera människor omkring sig blir det tydligt. Människor talar vänligt med
20 varandra, hjälper varandra när en olycka inträffar, ingriper mot det som de uppfattar som fel. Visst kan vi få se exempel på motsatsen. Varje människa är kapabel till så väl goda så onda handlingar. Men de ondskefulla och illvilliga gärningarna är betydligt färre än de goda

1. Syntetiska språk kan delas in i flekterande och agglutinerade. Förklara vad dessa språkdrag innebär. Ge exempel på vardera draget i det svenska språket, gärna från arbetstexten. (4 p)

2. Med vilka regler skulle du förklara pluralböjningen av följande substantiv? OBS! Skriv pluralformen! (2 p)

samband

värde

familj

människa

3. Förklara och illustrera med exempel från arbetstexten (4 p)

a) skillnaden mellan böjningsmorfem och avledningsmorfem.

b) skillnaden mellan homonymi och synonymi.

4. Vilken verbgrupp (konjugation) tillhör verben? Ange verbens tema och beskriv gruppens egenskaper efter varje verb. Ge minst ett exempel till på verb som tillhör samma konjugation. (4 p)

räcka

råka

5. I textudraget nedan finns flera verb. Sortera samtliga verb i grupper av finita (presens, preteritum, imperativ) och infinita (infinitiv, supinum, particip). (4 p)

Inte sällan har jag i samband med föreläsningar fått höra människor ge uttryck för tanken att världen är ond. Jag uppfattar inte själv tillvaron på detta sätt. Min uppfattning är att den huvudsakligen är god, men att det finns en allmän utbredd fokusering på det onda.

finita verb: _____

infinita verb: _____

6. Visa hur följande ord är uppbyggda. Benämna varje morfem. Använd gärna trädidiagram. (6 p)
(Dela upp ordet i morfem, notera under varje rotmorfem vilken ordklass det tillhör och vid varje avledningsmorfem om det är ett prefix eller ett suffix, ange tydligt om det rör sig om en avledning eller en sammansättning. Markera även böjningsmorfem.)

l å r b e n s h a l s b r o t t

s k i d å k a r e

b e t y d l i g t

7. Vad menas med kongruens? Förklara och illustrera med minst tre exempel tagna ur arbetstexten (4 p)

8. Skriv följande ord, tagna ur arbetstexten, i den form som anges.

(4 p)

<i>höra</i>	supinum	
<i>god</i>	superlativ, obestämd form	
<i>ligger</i>	preteritum	
<i>stad</i>	bestämd form pluralis, genitiv	

9. Konstruera fullständiga meningar där ordet *för*

(3 p)

a) är en konjunktion

b) är ett verb

c) är en preposition.

10. a) Ange vilken ordklass de fetstilta orden i texten nedan tillhör. (Som ordklassbeteckning räknas: substantiv, adjektiv, pronomen, artikel, räkneord, verb, particip, adverb, verbpartikel, preposition, konjunktion, subjunktion, infinitivmärke, interjektion.)

(10 p)

*Inte sällan har jag i samband **med** föreläsningar fått höra människor ge uttryck för tanken **att** världen är ond. Jag uppfattar inte själv tillvaron på detta sätt. Min uppfattning är **att den** huvudsakligen är god, men att det finns en allmän utbredd fokusering på det onda. Det räcker med att titta på nyheterna för **att få den** snedvridna uppfattningen att det mesta som sker är ont*

med	_____	att (rad 4)	_____
att (rad 2)	_____	den (rad 4)	_____
den (rad 2)	_____	som	_____

b) Precisera det ovan understrukna substantivet *uppfattningen* beträffande mannen genus, numerus, species och kasus

c) Ange tempus för de understrukna verbfraserna *har fått höra* och *räcker*.

d) Ange vilken sorts fraser följande uttryck utgör

i samband med föreläsningar _____

en allmän utbredd fokusering på det onda _____

11. Ge belägg på följande ord/fraser ur arbetstexten på s. 1. Ange **ett** (och endast ett) exempel på varje förekomst och den rad där det förekommer. (5 p)

- a). Ett personligt pronomen
- b) Ett particip.
- c). Ett hjälpverb.
- d). En obestämd artikel
- e) Ett adverb

*****~~*****~~ DEL 2 *****

12. Ta ut primära satsdelar i nedanstående meningar. När du har fått in alla ord i någon satsdel behöver du **inte** gå vidare och analysera inne i satsdelarna. Använd följande termer: subjekt, predikat, objekt (direkt, indirekt), predikativ, adverbial (rums-, tids-, satsadverbial osv.). Använd inga förkortningar. (8 p)

- a) *Familjen Pettersson har fått sitt tredje välskapta barn.*
- b) *Min uppfattning är att de allra flesta människor vill varandra väl i de allra flesta situationer, men att det finns en allmän utbredd fokusering på det onda..*
- c) *Många andra djurarter skulle aldrig klara av att umgås så tätt inpå varandra utan ständiga aggressionsutbrott.*

13. Ange satsdelsbeteckning för nedanstående led ur arbetstexten.

(4 p)

a. *inte sällan* (rad 2) _____

b. *tillvaron* (rad 3) _____

c. *en allmän utbredd fokusering på den onda* (rad 4) _____

d. *kapabel till så väl goda så onda handlingar* (rad 20) _____

14. Välj en mening ur arbetstexten och gör om den så att det blir en emfatisk omskrivning (satsklyvning). Förklara sedan varför vi gör emfatiska omskrivningar. Du kan också ge exempel på emfatisk omskrivning från texten och kommentera dem.

(2 p)

15. a) Stryk under samtliga bisatser i nedanstående text., förstgradsbisatser med ett enkelt streck, andragsgradsbisats med dubbelt streck osv. Stryk under alla ord som hör till respektive bisats. OBS! Poängavdrag ges för understrukna, felaktigt klassificerade strukturer.

(8 p)

b) Ringa in alla huvudsatser med omvänd ordföljd.

Inte sällan har jag i samband med föreläsningar fått höra människor ge uttryck för tanken att världen är ond. Jag uppfattar inte själv tillvaron på detta sätt. Min uppfattning är att den huvudsakligen är god, men att det finns en allmän utbredd fokusering på det onda. Det räcker med att titta på nyheterna för att få den snedvridna uppfattningen att det mesta som sker är ont. [...] Det är inte så märkligt att vi kan få en skev bild av verkligheten med det fokus som ofta läggs på det som är negativt i tillvaron.

